



QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

**ONOR. IMHALLEF
DAVID SCICLUNA**

Seduta tas-27 ta' Lulju, 2007

Appell Kriminali Numru. 22/2007

Il-Pulizija

v.

... omissis ...
Alberta Amato

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet migjuba mill-Pulizija Ezekuttiva kontra Alberta Amato talli (flimkien ma' Elaine Rapinett) fl-10 ta' Novembru 2005 u fix-xhur ta' qabel din id-data, b'diversi atti maghmulin, ukoll jekk fi zminijiet differenti, u li jiksru l-istess disposizzjoni tal-Ligi u li gew maghmula b'rizoluzzjoni wahda:

(1) Nhar l-10 ta' Novembru 2005, f'xi hin bejn il-5.30 p.m. u s-5.45 p.m. f'Hal Lija ikkomettew serq ta' diversi oggetti u cioe` pakketti tas-sigaretti, liema serq huwa

Kopja Informali ta' Sentenza

kkwalifikat bil-valur li ma jiskorrix l-elf liri Maltin, sar ghad-detriment ta' Anthony Brincat minn H'Attard u / jew persuni ohra;

(2) Nhar it-28 ta' Ottubru 2005, f'xi hin bejn il-5.15 p.m. u il-5.30 p.m. f' Haz-Zabbar ikkomettew serq ta' oggetti u cioe` diversi batteriji u ktieb, liema serq sar ghad-detriment ta' Joseph Camilleri minn Haz-Zabbar u / jew persuni ohra;

Kif ukoll talli fl-istess perijodu ta' zmien u cirkostanzi, f'dawn il-Gzejjer, ikkomettew reati fil-perijodu operattiv ta' sentenza sospiza b'ordni ta' supervizjoni, moghtija mill-Qrati ta' Malta nhar-it 23 ta' Settembru 2005, meta gew misjuba hatja ta' reati u gew ikkundannati ghal sentenza ta' sena habs [*recte*: prigunerija] sospiza ghal tliet snin b'ordni ta' supervizjoni, liema sentenza saret definittiva u ma tistax tinbidel;

U fl-ahharnett talli rrendew rwiehhom recidivi ai termini ta' l-artikoli 49 u 50 u 289 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta, wara li gew ikkundannati b'diversi sentenzi moghtija mill-Qrati ta' Malta, liema sentenzi saru definittivi u ma jistghux jigu mibdula;

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali tad-19 ta' Jannar 2007, li permezz taghha dik il-Qorti sabet lill-imsemmija Alberta Amato hatja skond l-imputazzjonijiet dedotti kontra taghhom u, wara li rat l-artikoli 261, 267, 279 u 284 tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta, ikkundannatha ghal erbatax-il xahar prigunerija ghar-reati kommessi fit-28 ta' Ottubru 2005 u fl-10 ta' Novembru 2005 filwaqt li lliberatha mit-tielet imputazzjoni stante illi s-sentenza ta' prigunerija sospiza moghtija fil-konfront taghha ggib id-data tal-5 ta' Settembru 2005 u mhux tat-23 ta' Settembru 2005;

Rat ir-rikors ta' appell ta' l-imsemmija Alberta Amato pprezentat fid-29 ta' Jannar 2007 li permezz tieghu talbet li din il-Qorti tvarja u tirriforma s-sentenza appellata billi filwaqt li tikkonferma s-sejbien ta' htija taghha ghall-imputazzjonijiet kif dedotta, tbiddel dik il-parti li

Kopja Informali ta' Sentenza

tikkoncerna l-piena billi tinfliggi wahda aktar miti u idoneja ghal-kaz odjern;

Rat l-atti kollha tal-kawza;

Semghet it-trattazzjoni tad-difensuri tal-partijiet;

Ikkunsidrat:

L-aggravju ta' l-appellanti huwa li l-piena nflitta fuqha kienet wahda eccessiva u gravuza. Tghid li ghalkemm taqbel li l-piena idoneja kellha tkun dik karcerarja kif rakkomandat mill-ufficjal tal-*probation*, il-perijodu kellu jkun wiehed minimu ghaliex l-iskop ta' l-imposizzjoni ta' piena restrittiva tal-liberta` kien sabiex hija taghraf li anke reati zghar, bhal dawk odjerni, jistghu jissarrfu f'konsegwenzi horox hafna, u b'hekk din l-esperjenza sservi bhala *eye-opener* u bhala deterrent bl-iskop ahhari tar-riforma u r-ripristinazzjoni ta' l-ordni socjali. Il-piena nflitta hi ferm aktar milli kien mehtieg u tista' tkun kontroproducenti.

Issa, in materja ta' piena l-principju regolatur huwa li din il-Qorti mhux normali li tiddisturba d-diskrezzjoni ta' l-ewwel Qorti fl-ghoti tal-piena sakemm din ma tkunx tohrog barra mil-limiti stipulati fil-ligi u ma jkun hemm xejn x'jindika li kellha tkun inqas minn dik li tkun fil-fatt inghatat¹.

Jinghad l-ewwelnett fis-sentenza appellata, l-ewwel Qorti ma ghamlitx referenza ghall-artikolu 18 tal-Kap. 9. L-applikazzjoni ta' l-artikolu 18 tal-Kap. 9 normalment jitqies bhala beneficcu ghal persuna akkuzata. Fil-kaz odjern, pero`, galadarba si tratta ta' reat wiehed ta' serq ikkwalfikat u reat iehor ta' serq semplici, ma jstax jinghad li l-applikazzjoni ta' tali artikolu jimporta beneficcu ghall-appellanti peress illi bl-applikazzjoni ta' l-imsemmi artikolu l-piena tista' tizdied bi grad jew tnejn ibbazata fuq il-piena dwar l-ewwel imputazzjoni – li jfisser allura li l-piena

¹ Ara, fost ohrajn, Appelli Kriminali: **Il-Pulizija vs Nikola Farrugia et**, 2 ta' Ottubru 2002; **Il-Pulizija vs Maurizio Massimiliano**, 13 ta' Novembru 2003; **Ir-Repubblika ta' Malta vs David Vella**, 14 ta' Gunju 1999; **Ir-Repubblika ta' Malta vs Eleno sive Lino Bezzina**, 24 ta' April 2003.

minima, b'zieda ta' grad wiehed, setghet titla' ghal prigunerija ghal perijodu ta' seba' xhur filwaqt illi b'zieda ta' zewg gradi setghet titla' ghal prigunerija ghal perijodu ta' disa' xhur – u jekk il-piena tizdied bi grad minhabba r-recidiva, tali piena titla' ghal minimu ta' tlettax-il xhur prigunerija. Mill-banda l-ohra, jekk tittiehed il-piena taz-zewg reati separatament, hemm l-applikabilita` ta' l-artikolu 17(b) tal-Kap. 9 li twassal ghal sitwazzjoni aktar favorevoli ghall-appellanti, anke biz-zieda ta' grad minhabba r-recidiva. Difatti, il-piena dwar l-ewwel imputazzjoni hi ta' prigunerija ghal zmien minn hames xhur sa tliet snin filwaqt illi dik dwar it-tieni imputazzjoni hi ta' prigunerija minn xahar sa sitt xhur. Konsegwentement, il-piena minima hija ta' hames xhur u ghaxart ijiem filwaqt illi dik massima hija ta' tliet snin u tliet xhur. Dawn il-parametri jistghu jizdiedu bi grad bl-applikazzjoni ta' l-artikolu 50 tal-Kap. 9, jigifieri ghal prigunerija minn seba' xhur sa erba' snin. Dan ifisser illi meta l-ewwel Qorti mponiet piena ta' erbatax-il xahar prigunerija, dik il-piena kienet aktar konfacjenti ma' l-applikazzjoni ta' l-artikolu 18 tal-Kap. 9.

Ir-ragunijiet moghtija mid-difiza ghal temperament fil-piena mhumiex ragunijiet validi peress illi mill-fedina penali ta' Alberta Amato, almenu *prima facie*, jidher illi diga` nghatat bosta opportunitajiet sabiex tirriforma ruhha: *Conditional discharge* darbtejn, *probation* darbtejn, sentenza ta' prigunerija sospiza tliet darbiet, kif ukoll *ammenda* tliet darbiet. Sahansitra kien hemm rakkomandazzjoni li tinghata piena karcerarja effettiva mill-ufficjal tal-*probation* li hejjiet *pre-sentencing report*. Il-piena nflitta mill-ewwel Qorti imbaghad kienet entro l-parametri tal-ligi.

F'dan il-kaz, pero`, il-piena kif inflitta mill-ewwel Qorti kienet, kif inghad, aktar konfacjenti ma' l-applikazzjoni ta' l-artikolu 18 tal-Kap. 9. U f'dan il-kaz il-parametri tal-piena kellhom ikunu differenti, u cioe` minn seba' xhur sa' erba' snin. Barra minn hekk irid jittiehed kont ta' l-element ta' proporzjonalita` bejn il-valur tar-refurtiva – li f'dan il-kaz kienu valuri minimi – u l-piena attwalment inflitta. Ghal dawn ir-ragunijiet hemm lok ta' temperament fil-piena b'dan illi xorta ghandha tkun piena ta' prigunerija effettiva

Kopja Informali ta' Sentenza

mhux fil-minimu peress illi l-appellanti ma tistax tibqa' tinjora l-ligijiet ta' pajjizna b'impunita`.

Ghal dawn il-motivi:

Tiddeciedi billi tirriforma s-sentenza appellata in kwantu jirrigwarda l-appellanti Alberta Amato, tirrevokaha in kwantu kkundannatha ghal prigunerija ghal perijodu ta' erbatax-il xahar u minflok tikkundannaha ghal prigunerija ghal perijodu ta' disa' xhur u tikkonferma s-sentenza appellata fil-konfront ta' l-istess Alberta Amato fil-kumplament.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----